

EPAM EKONOMİ VE POLİTİKA
Araştırmaları Merkezi
İSTİNYE ÜNİVERSİTESİ

Haftalık Dış Politika ve Ekonomi Bülteni

128. Bülten

İSÜ | İSTİNYE
ÜNİVERSİTESİ
İ S T A N B U L

istinye.edu.tr | 0850 283 60 00

[f /istinyeuniv.edu](https://www.facebook.com/istinyeuniv.edu) [t /istinyeunivedu](https://www.instagram.com/istinyeunivedu) [i /istinyeunivedu](https://www.instagram.com/istinyeunivedu)

Mezun öğrencimiz Özenç Kayalı'ya teşekkür ediyoruz.

Ukrayna Krizi Üzerinde Rusya'yı Okumak

Doç. Dr.Fahri Erenel-EPAM Müdürü

Ukrayna odaklı kriz giderek tırmanıyor.O kadar ki 04 Aralık 2021 tarihli Almanya'nın önemli gazetelerinde Bild, "Putin'in Ukrayna'yı İşgal Planı" başlığı altında üç aşamalı bir plan ile Rusya'nın Kiev dahil Ukrayna'nın üçte ikisini ele geçirmeyi hedeflediğini öngören haritalarla destekli bir analize yer vermiştir.Strateji'nin üç önemli faktörü olan kuvvet,zaman ve mekan dikkate alınarak hazırlanmış olduğu düşünülen planın hedefi'nin, uygulanabilir olduğu ve kısa sürede Ukrayna'nın hassas ve zayıf olduğu olduğu bölgelerini kontrol altına alarak Ukrayna'yı teslim olmaya zorlamak olduğu öngörülmektedir.

Rusya,sürekli olarak Ukrayna ve Belarus'un Batıya eklememesinin Rusya'nın bütünlüğü ve güvenliği açısından ciddi bir zafiyet oluşuracağını ve bu tür bir gelişmeye asla müsaade etmeyeceğini her ortamda dile getirmektedir.Bu yöndeki bir gelişme Rusya açısından sonun başlangıcı olabilir.Tekrar hızlı bir bölünmeye doğru gidebileceği endişesi Rusya tarafından yakından takip edilmektedir.

Başkanlık sistemiyle idare edilen, kendi anayasaları ile yasama ve yürütme organlarına sahip 21 cumhuriyet, 9 eyalet, 46 bölge, 2 federal statüye sahip şehir, 5 özerk bölgeden oluşan, 83 idari birimli bir federasyon olan Rusya,ayrıca çok ciddi alt yapı sorunları,pandeminin olumsuz etkileri,artan yoksulluk,ekonomik yetersizlikler gibi sorunlarla boğuşmaktadır.Bu sorunlar ile birlikte Rusya'nın kendine özgü iç yönetim yapısı Çeçenistan örneği gibi bağımsızlık odaklı iç hareketleri canlandırabilir. Bu kez kalkışanların sayısı dış destekle dahada artabilir.

Putin'in kafasını kurcalayan önemli sorun alanlarında biri de yaşlanmadır. 2020 yılında 500 binden fazla Rusya vatandaşı ülkeden ayrılmıştır. Bunu dengeler mahiyette iç savaşın sürdüğü Donbass bölgesinden 650 bin Ukrayna vatandaşı Rusya vatandaşlığına geçmiştir. Yani nüfus kaybı bir şekilde telafi edilmiş olmuştur. Ancak, Rus doğurganlık oranının nüfusu aynı dengede tutmak için gerekli yüzde % 2,2'nin çok altında olduğu (% 1,61) tespitler arasında yer almaktadır.Bu ise göçler hesaba katılmadığı takdirde 80 yıl sonra Rusya nüfusunun 106 milyona düşeceği, yani nüfusun 40 milyon azalacağı anlamına gelmektedir. Rusya'da doğurganlığın düşük olmasının yanı sıra, alkolizmin etkisi ile de ölümler artış göstermektedir.

Rusya'da her 100 evlilikten 65'i boşanmayla sonuçlanmaktadır. Bu durum ise ailelerin üçte bire yakınının çocuklu anne veya babadan oluşmasına yol açmaktadır. Giderek artan bu yeni aile yapısı önemli bir sosyal sorun olarak görülmektedir. Ülkedeki yaşlı nüfus da diğer Avrupa ülkelerinde olduğu gibi artmakta ve dolayısıyla istihdamda sorunlar baş göstermektedir.

SSCB'nin dağılması sonrası kimlik arayışına devam eden Rusya bazen bir İmparatorluk gibi hareket etmekte,eski bakiyesi olan ülkelerin içişlerine dahi karışma hakkını kendinde bulabilmekte, ulus devlet olma çabaları ileriye taşınmamaktadır. Sovyetlerden miras kalan ve etnik kökenlere dayalı çok sayıda özerk cumhuriyete bölünmüş olan Rusya'nın yapısı, ülkenin bir ulus devlet hâline gelmesinin önündeki en büyük engeldir. Diğer taraftan Rusya'nın tam anlamıyla bir federasyon olduğunu söylemek de mümkün değildir. Zira federasyon, yüksek seviyede özerkliğe sahip federe birimlerin ve bölgesel siyasi oyuncuların varlığını gerektirmektedir. Günümüz Rusya'sında ise bu tür siyasi unsurlar söz konusu değildir ve yakın gelecekte de böyle bir ihtimal mümkün görünmemektedir.

Kimlik arayışına devam eden Rusya'da ağır basan imparatorluk hayali emperyalist dünya görüşünden de vazgeçmemesine yol açmaktadır.Orta Asya,Libya,Suriye,Körfez bölgesi faaliyetleri emperyalist görüşünün uygulama sahalarıdır.Gorbaçov döneminde batı'nın verdiği doğuya doğru genişlememe sözü konusunda kandırıldığını gören Rusya adeta stratejik yanlılığı bilerek tercih etmiş durumdadır.Çin ile olan yakınlaşması ABD'nin iki büyük gücü birbirinden ayırarak tekrar hegemonyasını güçlendirme çabalarına set vurmak amaçlı olduğu dikkate alınmalı,Çin ile Rusya arasında birçok sorun alanları olduğu unutulmamalıdır.

Üçüncü bir seçenek ise Rusya Dünyası kavramı etrafında şekillenmektedir.Rus kültürünü eşsiz bir medeniyet olarak tanımlayan bu görüş sahiplerine göre medeniyet kavramının genişleme imkanlarından yoksun olduğu ve dolayısıyla Rusya'nın yakın çevresindeki devletler tarafından kendilerine yönelik bir tehdit olarak algılanmadığı düşünülmektedir.

Putin de bu kavramı ilk defa 2001 yılında düzenlenen Rusya Yurttaşları Kongresi'nde dile getirmiş ve Rus dünyası kavramının hem Rusya'nın coğrafi sınırlarının hem de Rus etnisitesinin çok ötesine geçtiğini belirtmiştir. Bu kavram, 2007 yılında Rus Dünyası Vakfı'nın kurulmasıyla birlikte kendi uygulama alanını da bulmuştur.2010 yılı sonrasında kendisine yönelik muhalefette artış ören Putin, Rus toplumunu kendi etrafında konsolide edebilmek için Rus dünyası düşüncesini ülkenin dış politikasına dâhil etmeye başlamıştır.

Aynı zamanda bu kavram devletin kontrolünde olan Rus Ortodoks Kilisesi'nin resmî söylemi haline gelmiş, Batı'ya karşı bir denge olarak "Ortodoks medeniyet" fikri savunulmaya başlanılmıştır. Rus Ortodoks Kilisesi de Rus dünyası ve Ortodoks medeniyet doktrinlerini birbirini tamamlayan iki unsur olarak kabul etmektedir.

Rus Ortodoks Kilisesi'ne göre Rus dünyası, bugün kendilerini farklı isimlerle tanımlayan Ruslar, Ukraynalılar ve Belarusluların ait olduğu ayrı bir medeniyettir; dolayısıyla Rusya, Ukrayna ve Belarus Rus dünyasının ana merkezleri sayılmaktadır. Aynı zamanda söz konusu üç ülke bir bütün hâlinde "Kutsal Rusya" olarak tasvir edilmektedir. Bir diğer ifadeyle bu üç halk, manevi bir birlik oluşturmaktadır. Rus Ortodoks Kilisesi "Doğu Slav halklarının" bir Kutsal Rusya çatısı altında birleşmeleri gerektiğini savunarak aslında Sovyet sonrası ülkeleri Rusya'nın başında bulunacağı bir uluslar üstü yapı içinde birleştirmeyi amaçlamaktadır.

ABD ve Avrupa Birliği'nin, Putin yönetiminin dış politikasının ana siyasi amacı olan Rus dünyası projesini kendilerine yönelik bir tehdit olarak algılamışlar ve kendilerine hedef olarak Sovyet sonrası ülkelerde Rusya önderliğinde ortaya çıkacak herhangi bir entegrasyon sürecini önlemeyi belirlemişlerdir.

Avrupa-Atlantik dünyası ile Rusya arasında devam eden jeopolitik mücadelenin Ukrayna'da su yüzüne çıkmasıyla Moskova strateji değişikliğine giderek Rus dünyası doktrinini yumuşak gücün bir parçası olmaktan çıkartıp sert güç politikaları kapsamına almıştır. Bunun ilk uygulandığı yer ise 2014 yılında Rusya tarafından ilhak edilen Kırım Yarımadası olmuştur. Rus dünyası kavramı, Kırım'ın ilhakıyla büyük siyasetin bir parçası hâline gelmiştir.

Ukrayna odaklı mücadelede Rus Dünyası politikasını sert güçle birleştirerek entegrasyon sürecini tamamlamaya çalışan Rusya ile buna engel olmaya çalışan ABD öncülüğünde ki Batı

arasında ki bir mücadele olarak görmek gerekir. Batı doğuya, Rusya ise batıya doğru genişlemek istemektedir.

Ukrayna devletinin Kırım'daki Rusların anadiline sürekli baskı uyguladığını ve bunun Rus medeniyetine yönelik bir tecavüz olduğunu savunarak Ukrayna içişlerine yaptığı müdahaleyi ve Kırım'ın ilhakını haklı göstermeye çalışmıştır. Böylece, Rus dünyası kavramı bütün dünya kamuoyuna, Rusya'nın kültürel ve manevi kimliğine yönelik herhangi bir baskı söz konusu olduğunda bu "dünyayı" korumaya yönelik dış politika eylemlerinin bir gerekçesi olarak sunulmaya çalışılmaktadır.

2014 yılındaki Ukrayna krizi ve müteakiben yaşanan gelişmelerden sonra askerî-politik hegemonyaya sahip olmadan Sovyet sonrası coğrafyadaki ülkelere kendi entegrasyon modelini kabullendirme gücünün olmadığını anlamış ve yakın çevresine yönelik sert gücü kullanmaya başlamıştır.

Rusya, Rus dünyası düşüncesini yakın çevresinde yaymak için gerekli yumuşak güç potansiyeline sahip değildir; dolayısıyla 2014 yılında Kırım'ı ilhak ederek Rus dünyası doktrinini doğrudan sert güç politikasının bir parçası olarak kullanmaya başlayarak genişleme politikasının bir aracı hâline getirmiştir.

Yararlanılan kaynak

https://insamer.com/tr/rus-dunyasi-doktrini-ve-dis-politikaya-yansimalari_3186.html

Metaverse:Fırsat mı,Tehdit mi?

Doç. Dr. Ali Murat Kırık, Marmara Üniversitesi İletişim Fakültesi Görsel İletişim Tasarımı Anabilim Dalı Başkanı

<https://www.aa.com.tr/tr/analiz/metaverse-firsat-mi-tehdit-mi/2443061>

Son günlerde sıklıkla gündeme gelen "metaverse" hem Türkiye hem de dünyada oldukça büyük yankı uyandırdı. Pek çok kişinin dikkatini çeken bu kavram Antik Yunanca kökenli "meta" (öte) ile Batı dillerindeki "universe" (evren) sözcüğünün son parçası alınarak oluşturulan bir terim. Genellikle sanal gerçeklik (VR) teknolojisi ile erişilen sanal bir evreni tanımlamak için kullanılıyor. Bu kelime ilk olarak 1992'de bilim kurgu romancısı Neal Stephenson tarafından "Snow Crash" adlı romanda kendini gösterdi. Romanda karakterler, kendilerinin sanal temsilleri olan avatarları aracılığıyla evren ötesine girerler. Metaverse'de avatarlar gerçekliği aşabilir. Stephenson'ın romanında metaverse kasvetli, distopik açgözlülükle beslenen bir dünyadan kaçışı simgelemektedir. Metaverse aynı zamanda gelecek yıllarda dijital olarak nasıl bağlantı kurabileceğimizi açıklamak için fütüristler tarafından da kullanılmıştır.

Metaverse genellikle birbirine bağlı, sanal toplulukları veya bireylerin avatarlarının bağlantı kurabileceği dünyaları ifade eder. VR kulaklıklar, artırılmış gerçeklik (AR), akıllı saatler ve akıllı gözlükler kullanarak bu sanal gerçeklik evrenine erişebilmek mümkündür. Ernest Cline tarafından 2011'de yazılan distopik bir bilim kurgu romanı Ready Player One, enerji kriziyle parçalanmış bir dünyadan kaçmak için sanal gerçeklik kulaklığı ve kablolu eldivenlerle erişilen OASIS adlı bir metaverse evrenini tasvir etmektedir.

Facebook geçen ay adını Meta olarak değiştirdiğini duyurduğunda, şirketin kurucusu Mark Zuckerberg'in şirketin gelecek planlarını anlattığı bir video yayınlandı. Facebook Connect artırılmış ve sanal gerçeklik konferansında duyurulan isim değişikliğinin eski bir Facebook çalışanı olan Frances Haugen'in şirketin gizlilik ihlallerini açıklamasından sonra gelmesi de akıllarda soru işaretleri oluşturdu.

Metaverse evrenini detaylı şekilde aktaran Zuckerberg'in siyah tişörtü ve kot pantolonu içindeki dijital avatarı, yüzen bir uzay gemisinde arkadaşlarıyla kağıt oynarken görülüyor. Tam bu noktada akıllı saatindeki Messenger'ı kullanarak arkadaşını arıyor ve arkadaşıyla bir 3D sokak sanatı eserini incelerken geç kaldığını söylüyor. Bu video sosyal medyada on binlerce kez izlendi.

Meta, evren ötesini etkinleştirmek için Oculus kulaklıklarına büyük yatırım yapıyor. Hatta proje kapsamında çalışmak üzere Avrupa Birliği'nden 10 bin kişiyi işe almayı planlıyor. Zaten metaversenin ilk fitili, şirketin Rift VR cihazının yapımcısı Oculus'u 2 milyar dolara satın almasıyla ateşlenmişti.

Şirketler metaverse teknolojisine ciddi yatırımlar yapıyor. Yatırımcılar meta veri tabanında gayrimenkule milyonlarca dolar yığıldıkça, dijital mülk satışları daha önce hiç görülmemiş ölçüde yükselmeye başlıyor. İnsanlar sadece sanal para birimine yatırım yapmıyorlar, aynı zamanda sanal araziye de yatırım yapıyorlar. Bu kapsamda şimdiye kadarki en büyük yatırım

2,43 milyon dolar oldu. Yakın zamanda Kanadalı yatırım firmasınınca bir dijital arazi satın alındı ve kripto parayla ödeme yapıldı. Yatırımcılar ve şirketler bir sonraki büyük gelişmenin parçası olmak istediğinden, metaverse teknolojisine ilginin önemli ölçüde artması olası.

Metaverse, bir avatarla temsil edilen kullanıcıların alışveriş yapabileceği, sosyalleşebileceği, boş zaman etkinliklerine katılabileceği ve öğrenebileceği sanal bir dünya. Bu sanal dünyada önemli pazarlama fırsatları mevcut olup şimdiden birçok markanın bu fırsatlardan yararlandığı görülüyor.

Kovid-19 salgını boyunca sanal iletişim giderek önemli bir hal almaya başladı. Metaverse'nin de bu kapsamda çok sayıda kullanıcıyı bir araya getirecek ve kullanıcılara günlük aktivitelerini sanal ortamda yapacak fırsatlar sunması bekleniyor. Fakat metaverse teknolojisinin sınırlarını düzenleyen herhangi bir yasa olmaması kullanıcıları daha savunmasız hale getirebilir. Zuckerberg, metaversenin sadece şirketinin bir sonraki bölümü değil, aynı zamanda internet dünyasının geleceği olduğunu dile getiriyor.

Metaverse için zorluklardan bazıları, VR kulaklıklarını oyun alanlarından çıkarmak ve sanal gerçeklik ekipmanlarının maddi boyutlarını minimum seviyeye indirmek olacak. Zuckerberg katıldığı bir konferansta "Önümüzdeki 10 yıl içinde, metaverse bir milyar insana ulaşacak, yüz milyarlarca dolarlık dijital ticarete ev sahipliği yapacak ve milyonlarca yaratıcı ve geliştirici için işleri destekleyecek." açıklamasında bulundu.

Gerçek dünyaya bir şeyler ekleyen ve çevrim içi sosyal karşılaşmaları gerçekten sosyal hale getirebilen sanal bir dünya, sosyal medyanın en başından vadettiği ancak çoğu zaman sağlayamadığı bir durum. Meta veriyi çalıştıran temel güç merkezi olarak internetin bu yeni nesil modele dönüşmesi bekleniyor. Salgın sırasında sanal modellerin standart bir yaşam biçimi olarak artan kabulüyle hareket eden birçok araştırmacı, metaversenin beklenenden daha erken bir gerçeklik haline gelebileceğine inanıyor.

Öte yandan, metaverse ile meydana gelecek değişiklikler toplumsal zorlukları da beraberinde getiriyor. Çevrim içi yaşama geçiş inkar edilemez şekilde kimlik hırsızlığı ve dolandırıcılık riski de taşıyor. Bireyler dijital ortamlarda alışveriş, eğlence, sosyalleşme ve çalışma gibi pek çok faaliyete alışmış olsa da teknolojik veya toplumsal açıdan tam olarak sanal gerçekliğe alışık değiliz. Bu durum reel dünyanın bir darbe yaşamasına neden olabilir.

Bu meyanda Facebook yetkilileri, metaverse teknolojisinin tek bir şirket tarafından bir gecede inşa edilmeyeceğini belirterek, bu projenin hayata geçirilmesi için politika yapımcılar, uzmanlar ve endüstri ortaklarıyla iş birliği yapacaklarını ifade ediyorlar. Aynı zamanda bu ürünlerin sorumlu bir şekilde geliştirilmesini sağlamak için küresel araştırma ve program ortaklarına 50 milyon dolarlık bir yatırım yapacaklarının altını çiziyorlar.

Metaverse, doğası gereği kişisel, biyometrik, finansal ve hatta duygusal verilere dönüşerek güvenlik, gizlilik ve fikri mülkiyet ile ilgili endişeleri de beraberinde getiriyor. Aynı şekilde avatarlar bir kimlik biçimi olarak kullanıldığında, kişisel veriler kopyalanmaya, çalınmaya, silinmeye veya manipüle edilmeye açık hale gelir. Biyometrik tanımlama bir çözüm olsa da kimlik sahtekarlığının her zaman karşı karşıya kalınacak büyük bir risk olduğu unutulmamalı ve gerekli önlemler için şimdiden çalışılmaya başlanmalı.

Türksat 5B uydusu 19 Aralık'ta fırlatılacak

Uydu üzerinden sağlanacak etkin haberleşme çözümleriyle Türkiye'nin ihracat gelirlerinin artırılması hedefleniyor

FIRLATMA TARİHİ

**19 ARALIK PAZAR
06.58**

Space X Falcon 9
roketiyle fırlatılacak

Yörünge
42 derece doğu

Manevra ömrü
37 yıl

Ka-Band toplam
kapasitesi
50 Gbps

- Türkiye'nin uydu veri iletişim **kapasitesini 15 kattan fazla** artıracak
- Türksat 5B, **denizcilik ve havacılık** gibi ticari sektörlerde etkin bir biçimde yerini alacak
- Türksat uydu filosunun **en güçlüsü** olacak
- **Yüksek veri kapasitesiyle** Türkiye'nin karasal altyapıyla erişilemeyen yerlerine de ulaşılacaktır

**TÜRKSAT
5B**

KAPSAMA ALANI

Türkiye'nin yanı sıra Orta Doğu'nun tamamı, Basra Körfezi, Kızıldeniz, Akdeniz, Kuzey ve Doğu Afrika, Nijerya, Güney Afrika ve yakın komşu ülkeler

- Türkiye
- Batı
- Orta Doğu
- Ka-Spot Beamler

Türkiye'de 'yeşil otomobil' satışları artmaya devam ediyor

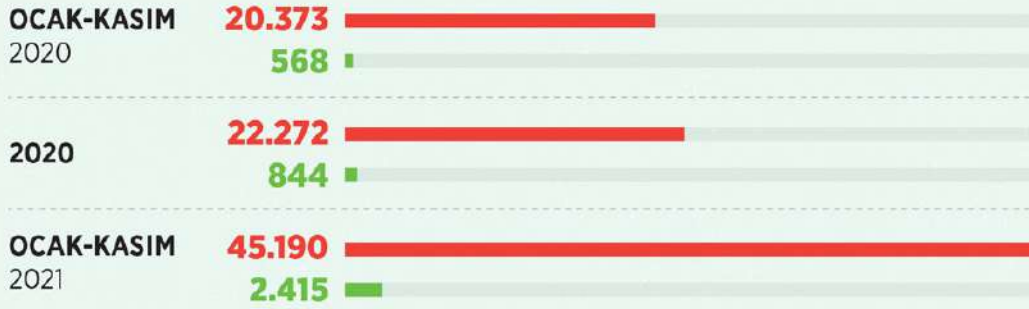
"Yeşil otomobil" olarak da adlandırılan hibrit ve elektrikli otomobillerin satışları artmaya devam ediyor

HİBRİT OTOMOBİL SATIŞLARI

ELEKTRİKLİ OTOMOBİL SATIŞLARI

Ocak-kasım döneminde hibrit satışları %121,8, elektrikli satışları %325,2 arttı

2030'a kadar 2 milyondan fazla elektrikli aracın yollarda olacağı öngörülmüyor

TOPLAM SATIŞLARDAKİ PAY

OCAK-KASIM 2020
Elektrikli otomobil %0,1
Hibrit otomobil %3,8

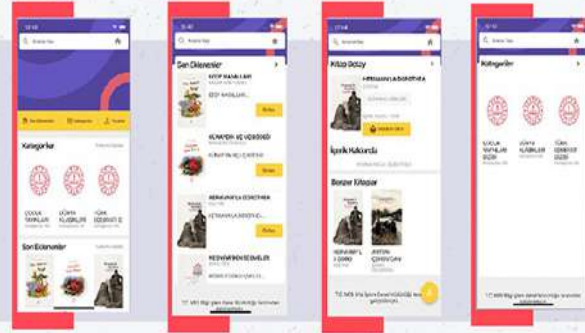

OCAK-KASIM 2021
Elektrikli otomobil %0,5
Hibrit otomobil %8,7

"MEB KÜLTÜR YAYINLARI" mobil uygulaması

"Kütüphanesiz Okul Kalmayacak" projesi kapsamında bir ayda 3 bin 200 okula yeni kütüphane kuran Milli Eğitim Bakanlığı (MEB), yayınlara erişilebilirliği artırmak için mobil uygulamayı kullanıma sundu

"MEB KÜLTÜR YAYINLARI"

Yeni kitapların yüklenmeye devam ettiği uygulamaya mobil marketlerden ücretsiz erişiliyor

E-KİTAPLARIN BULUNDUĞU BAZI KATEGORİLER

- Çocuk Yayınları
- Öğretmen Yazarlar
- Dünya Klasikleri
- Türk Dünyası
- Eğitim Yayınları
- Türk Edebiyatı

06.12.2021

<https://www.aa.com.tr/tr/info/infografik/25933>

Erozyon ve kuraklıkla mücadelede "dijital" dönem

Erozyon ve kuraklığın olumsuz etkilerini en aza indirmek amacıyla yürütülen çalışmalarda, teknolojik ve dijital imkanlardan yararlanılıyor

TÜRKİYE'DE EROZYONLA TAŞINAN TOPRAK MİKTARI

2023 HEDEFİ
500 "BÜYÜK OVA KORUMA ALANI"

72 ilde 429 coğrafik alan "büyük ova koruma alanı" ilan edildi
(9,2 MİLYON HEKTAR)

PROJE VE YAZILIMLARLA EROZYON VE KURAKLIĞIN OLUMSUZ ETKİLERİ EN AZA İNDİRİLMEME ÇALIŞILIYOR

TARIM DIŞI YETKİLENDİRME VE TOPRAK ETÜT PORTALI (TAD PORTALI)

Tarım alanlarının bütünlüğünü korumak için geliştirildi

- Arazisi statüsü kontrolü
- Tarım arazilerinin kadastro ve tapu mülkiyet bilgileri
- Tarım dışı taleplerin kontrolü, takibi ve sonuçlandırma işlemleri

TOPRAK BİLGİ SİSTEMİ

- Toprak verisi sağlamak
- Mükerrer toprak çalışmalarının önüne geçmek

TÜRKİYE ÇÖLLEŞME MODELİ VE RİSK HARİTASI PROJESİ

- Çölleşmenin hızını azaltmak için haritalamalar

EROZYON TAHMİN MODELİ VE İZLEME SİSTEMİ

- Baraj Havzaları Yeşil Kuşak Ağaçlandırma ve Erozyon Kontrolü Projesi
- Çölleşme ve Erozyonla Mücadele Heyelan Duyarlılık Haritalaması Projesi

DİNAMİK EROZYON MODELİ VE İZLEME SİSTEMİ

- Toprak kaybını ve taşınmasını en aza indirmek

06.12.2021

<https://www.aa.com.tr/tr/info/infografik/25937>

2021'in en çarpıcı fotoğrafları

<https://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-59629137>

Kasım 2021, Tuvalu'daki COP26 İklim Konferansı konuşması

Pasifik ada ülkesi Tuvalu'nun Dışişleri Bakanı Simon Kofe, Glasgow'daki Birleşmiş Milletler (BM) İklim Konferansı sırasında, yükselen deniz seviyelerinin ve hızlanan iklim krizinin ülkesini nasıl tehdit ettiğini göstermek için denize kurulmuş bir kürsüde takım elbiseyle konuşma yaptı.

"Sular etrafımızda yükselirken boş durmayacağız" diyen bakanın çarpıcı görüntüsü ve endişeli sözleri, Jan Asselijn'in 1651 tarihli "Amsterdam yakınlarındaki Saint Anthony hendeğindeki oyuk (The Breach of the Saint Anthony's Dike near Amsterdam) tablosundan Alman dijital sanatçı Kota Ezawa'nın 2011'de hazırladığı ve Güney Amerika'daki yüksek sular altında kalan mahallelerin medya görüntülerinden esinlendiği çalışması Sel'e (The Flood) kadar pek çok eseri akıllara getiriyor.

2021, İsrail'deki astronotlar

İsrail'deki Negev Çölü'nde Ramon Krateri'nde Mars yüzeyinde karşılaşılabilecek koşulları görmeleri için hazırlanan misyon sırasında, uzay kıyafetleriyle yan yana yürüyen astronotların fotoğrafı, Fransız avangart sanatçı Yves Tanguy'nün eserlerini akıllara getiriyor.

Dünyanın en büyük "makhtesh", yani bir meteor çarpması veya bir yanardağın patlamasıyla oluşmayan bir tür erozyon depresyonu olan kalp şeklindeki kanyon astronotlar için uzay yüzeyini anlamak adına iyi bir çalışma sahası.

Kasım 2021, İskoçya'daki protestocular

COP26 İklim Konferansı sırasındaki çarpıcı karelerden biri de İskoçya'dandı.

Çevre eylemcileri Ocean Rebellion'dan bir grubun, İskoçya Grangemouth'taki INEOS entegre rafineri ve petrokimya merkezinin önünde gerçekleştirdiği protesto dikkatleri üzerine çekti. Yatırımcıların ve politikacıların davranışlarını yermek için sahte nakit savuran ve kafalarındaki plastik benzin bidonlarıyla petrol tükürürken fotoğraflanan göstericiler, Japon sanatçı Noriyuki Haraguchi'nin 1970'lerde yapmaya başladığı "Petrol Havuzu (Oil Pool)" serisinden Ai Weiwei'nin "Petrol Sızıntıları (Oil Spills)" eserine kadar pek çok eseri akla getiriyor.

Mayıs 2021, Gazze'deki kız

24 Mayıs'ta Gazze'deki Beyt Hanun şehrinde bir kız çocuğunun, İsrail'in hava saldırılarının ardından yıkık bir binanın içinden dışarıyı izlediği fotoğraf bu seneye damga vuran olaylardan birini çarpıcı şekilde gözler önüne seriyor.

Bu sahne, sanatçı Paula Rego'nun 2003 tarihli resmi Savaş'ı (War) hatırlatıyor. O da bu eseri hazırlarken Irak Savaşı sırasında fotoğrafı çekilen bir kızdan etkilenmişti.

2021, Sırbistan, Göl

Batı Balkanlar'daki Priboj kenti yakınlarındaki Lim nehrini tıkayan bir çöp yığınının fotoğrafı son derece acımasız. Gevşek atık yönetimi önlemleri, yasa dışı çöp boşaltmadaki artış ve bölgedeki sel baskınları çöplerin tek bir noktaya taşınmasına sebep olmuştu. Bu manzara, Kübalı sanatçı Tomás Sánchez'in 1994 yılında yaptığı Al sur del Calvario (Cavary'nin Güneyi) resminde İsa'nın Kudüs'ün dışında çarmıha gerildiği yeri yeniden canlandırış sahnesini akıllara getiriyor.

2021, Endonezya'daki dilenci çocuk

Derisi, vücudunu bir tür cilalı heykele dönüştüren zehirli bir metalik boya ve sıvı yağla kaplı sekiz yaşındaki bir erkek çocuk, Endonezya'daki Depok sokaklarında dileniyor. Para toplamak için bunu yapan Gümüş Adamlar adlı grubun bir parçası olan Aldi'nin bedeni, İskoçyalı sanatçı Eduardo Paolozzi'nin 1971 tarihli Süper Çocuk fotoğrafını akıllara getiriyor.

Sanatçının eserinde oyuncak robotunun büyüüne kapılmış bir çocuğu görüyoruz. Ancak Aldi, oyun içinde kendini kaybetmeye yönelik o çocuksu içgüdüyü trajik bir şekilde alt üst ediyor.

2021, Kenya'daki çocuk

Kasım ayında 2021 Yılı Çevre Fotoğrafçısı ödülleri kazanımları açıklandı.

İklim Eylemi kategorisinde, yanında oksijen deposu gibi duran bir saksı bitkisine yüz maskesi ve solunum cihazı ile gerçeküstü bir şekilde bağlanan bir çocuğun fotoğrafı öne çıktı. Kevin Ochieng Onyango'nun Son Nefes (The Last Breath) fotoğrafı, Kenya, Nairobi'den.

Nefesin kırılganlığı ve değerini gösteren fotoğraf, Joseph Wright of Derby'nin 18. yüzyıl başyapıtı olan Bir Hava Pompasındaki Kuşa Deney (Experiment on a Bird in an Air Pump) ve İtalyan sanatçı Piero Manzoni'nin 1960 tarihli kavramsal çalışması gibi eserleri hatırlatıyor.

Ekim 2021, Hindistan'daki sağlık alışanları

Hindistan'daki bir milyarınıcı doz aşı için Tanrıça Durga'yı canlandıran Bangalore Ramaiah Hastanesi'ndeki dört hemşire fotoğrafı bu senenin heyecan verici karelerinden.

Kötü glerle savaşmakla tanınan Hindu Tanrıçası Durga, salgın sırasında ilk kez akıllara gelmiyor. Bir yıl önce, Ekim 2020'de, Hindistanlı sanatçı Sanjib Basak'ın atılan enjeksiyon Őiřelerinden ve tarihi geçmiş ilaç Őeritlerinden yaptığı Durga heykelinin görüntüleri de sosyal medyada sıkça paylaşılmıştı.

Çin, Türkiye'nin örnek aldığı ekonomi modelini neden değiştirmek istiyor? **Özge Özdemir-BBC Muhabir**

<https://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-59601815>

Çin, dünyanın en büyük ikinci ekonomisi.İlk başta pandeminin etkilerinden olumsuz etkileneceği beklense de bu yıl Çin ekonomisi yine hatırı sayılır bir büyüme gösterdi.

Çin ile ilgili en kabul gören tanımlardan biri, devlet güdümünde ancak kapitalizme de yer veren bir ekonomik modeli olduğuna dair.

Carnegie Endowment'dan Çin ekonomisi uzmanı Yukon Huang, Çin ekonomisinin, kaynakların ve ekonomik aktivitelerin devlet kontrolünde olduğu, ancak özel sektör girişimlerine de olanak veren bir yapısı olduğunu aktarıyor.

PBS'in Frontline programının bir haberine göre devlet, enerji kaynaklarını ve mali sistemi kontrol altında tutsa da ülke GSYH'sının yüzde 60'ı özel sektörden geliyor.

Çin, aynı zamanda dünyanın en büyük ihracatçısı.2020 yılında ihracatının büyüklüğü 2,6 trilyon dolara vardı.

Ancak ekonominin ihracata dayalı olması ekonomi için her zaman sağlıklı bir görünüm ortaya çıkarmayabiliyor.

Danimarka merkezli Danske Bank'ın geliştirmekte olan piyasalar müdürü Jakob Ekholdt Christensen, "Bir ekonomi ne kadar ihracata odaklı olursa dünya ekonomisindeki gelgitler karşısında da bir o kadar kırılgan olur" diyor.

Çin'in pandemiden en çok etkilenen ülkelerden biri olmasının en büyük sebeplerinden biri de bu.

BBC Türkçe'nin sorularını yanıtlayan Christensen, "Sadece büyük bir ihracat sektörü yaratmaya odaklanmak güçlü bir yerel ekonomi yaratmanın altını oyabilir" açıklamasında bulunuyor.

Çin çok uzun zamandır ihracat ve yatırım odaklı bir ekonomi olmaktan iç tüketim ile büyüyen bir modele dönüşmeyi konuşuyor.Çin Devlet Başkanı Şi Jinping'in deyişiyle tüketim ile beslenmeyen bir büyüme 'gerçek' bir niteliğe kavuşmıyor.

London School of Economics'ten küresel ekonomi uzmanı Stephen Paduano, bir makalesinde Çin ekonomisinin daha çok iç tüketime odaklanmasıyla daha güçlü ve istikrarlı bir büyüme sağlayacağını, dış tüketime daha az bağımlı olacağı için küresel siyasi gelişmelerden daha az etkileneceğini kaleme alıyor.

Çin ekonomisinin en büyük sorunlarından biri borç.Çin'in borcu GSYH'sının yüzde 250'sine varmış durumda. Bu ABD'nin borcundan daha yüksek, dünyanın borç oranı en yüksek gelişmiş ülkesi Japonya'dan daha düşük bir oran.Bu borcun büyümesinin en büyük nedenlerinden biri 2008'deki küresel ekonomik krizin ardından devlet kurumlarına akan kredi.

Kimilerine göre bu borç hem Çin ekonomisini hem de küresel ekonomiyi tehdit ederken kimilerine göre borcun çoğunluğu kamuya ait olduğu için döndürülebilir bir durumda.

Ancak kamunun borcu tablodan çıkarıldığında hanehalklarının ve özel şirketlerin borçluluğunun da yüksekliği endişe yaratan bir unsur.

Çin'in gayrimenkul devi Evergrande şirketinin temerrüde düşmesiyle içine girdiği borç krizi, bu durumun bir yansıması.

Çin Devlet Başkanı Şi Cinping, ülke ekonomisini dönüştürerek borç sarmalının önüne geçmek niyetinde. Kredi sistemi artık daha sıkı bir şekilde kontrol edilecek; mali genişleme ve kredi kolaylığı geride kaldı.

Şi'nin bu yıl tanıttığı "ortak refah" ismindeki politikası hem ülkedeki borçluluğu azaltmayı hedefliyor hem de Çin'in yıllardır sarf ettiği yüksek büyümeyle oluşan eşitsizliği ortadan kaldırmak niyetinde.

Çin ekonomisinin bir diğer büyük sorunu da bir yanda çok eğitilmiş ve gelir düzeyi yüksek bir nüfusu varken diğer yanda yoksulluğun artmış olması.

Gelir seviyesinin ve para birimi yuanın değerinin düşük olması, ülke içi tüketimin gelişmesini kısıtladı. Aynı zamanda gelir seviyesi düşük olan hanehalklarının borçluluğunun da artmasına yol açtı.

Çin Devlet Başkanı Şi ise Alibaba'nın başındaki Jack Ma gibi elitlerin gücünü kırarak, Evergrande gibi şirketlerin gözünün yaşına bakmayarak, sendikaların güçlenmesini, işçilerin yüksek maaş almasını, kırsalda yaşayan göçmenlerin daha iyi sosyal haklara sahip olmasının önünü açarak bu sorunları aşmayı hedefliyor.

Türkiye'nin her ne kadar değer kaybeden para birimi yüzünden ihracatını Çin gibi artırabileceği düşünülse de Çin'in para birimi yuan son birkaç yıldır dolara karşı değer kazanıyor.

Çin Merkez Bankası, ekonomik politika hedefinin dışa üretimden iç tüketime dönmesi dolayısıyla değer kazanan para biriminin enflasyonla mücadelede işe yaradığını gördü.

Merkez bankacılığı, ekonomi politikası ve kamu yatırımı konularında bağımsız bir düşünce kuruluşu olan OMFIF'e göre Çin Merkez Bankası, Asya'nın en güçlü merkez bankası olma hedefini taşıdığı için 2005'ten beri daha çok piyasa dinamiklerine yönelik kararlar alıyor.

Financial Times'a göre yuan yıllar boyunca Çin Merkez Bankası'nın kontrolü altında dolara karşı sabitlendiği ya da çok sıkı kontrol edildiği için piyasalar adına önemli bir para birimi değildi.

Ancak 2015 yılında bu durum değişti. Merkez Bankası yuanın daha serbest bir şekilde hareket etmesine izin verdi. IMF, 2016 yılında ise yuanı rezerv para birimleri arasına ekledi. Yuanın bu yılın başından beri dolara karşı değer kazancı ise yüzde 2,5 seviyesinde.

İstanbul Bilgi Üniversitesi Finansal Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürü Prof. Dr. Ege Yazgan, Türkiye'nin ekonomi politikasını ihracata yönlendirmesini çok sert bir değişim olarak değerlendiriyor.

Yazgan'a göre bu durumun yaratabileceği en büyük tehlike Çin'de de olduğu gibi eşitsizliği artırması:

"Yıllardır iç piyasaya çalışan insanlar, dış piyasaya yönelik sektörlerde çalışan insanlardan daha fazla. Bu bir yerden bir yere ciddi bir gelir transferi demek.

"Bu gelir transferi, enflasyon ve kur hızla yukarıya gittiği için toplumun en dar gelirli kesimlerini vuruyor."

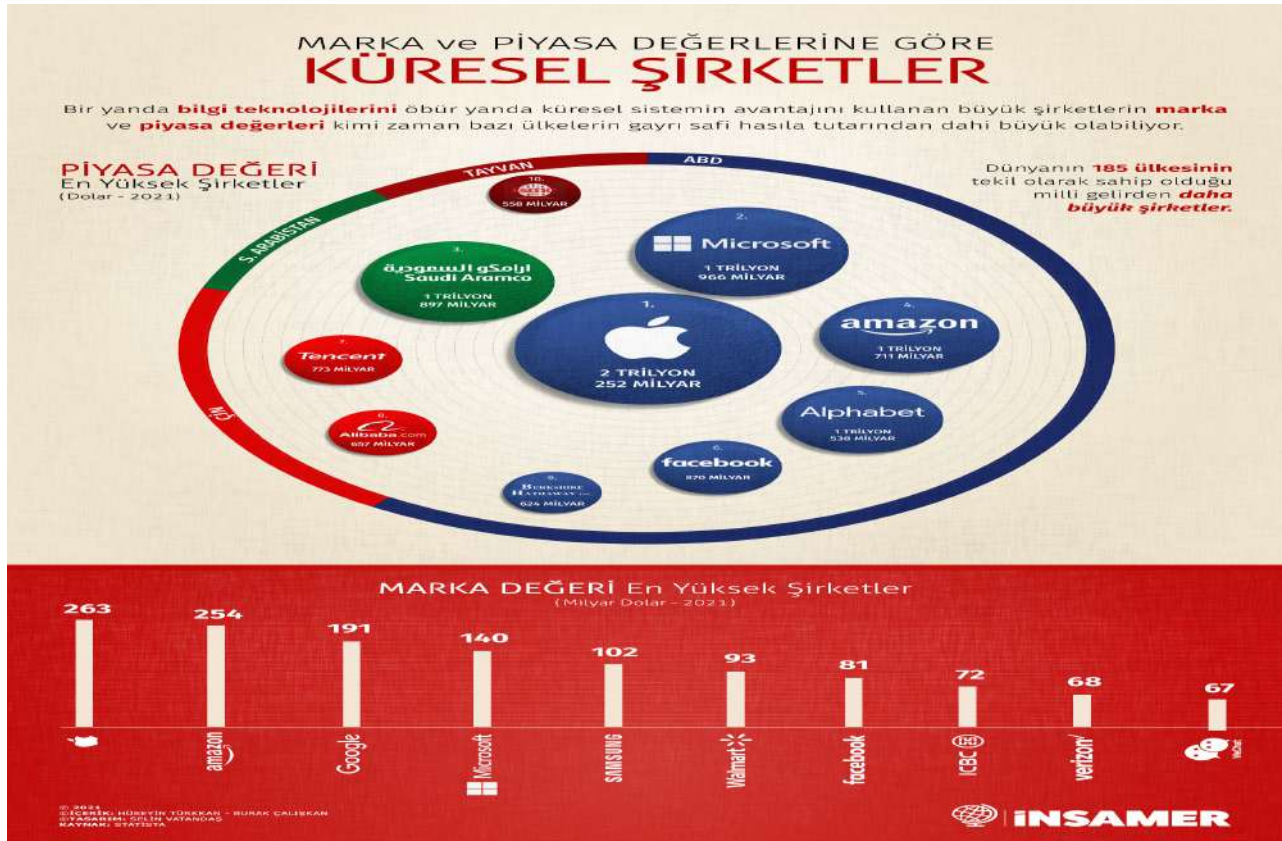
Danske Bank'ın gelişmekte olan piyasalar müdürü Christensen, Türkiye'nin Çin'den çok daha küçük ve açık bir ekonomi olduğuna vurgu yapıyor.

Bu yüzden Christensen'a göre yatırımcıların makroekonomi ile ilgili kaygı duymaları durumunda sermayenin kaçması ihtimali Türkiye için Çin'e kıyasla çok daha yüksek:

"Bu aynı zamanda Merkez Bankası sıkı bir para politika izlemezse Çin'den daha hızlı bir şekilde zayıf kurun enflasyona dönüşmesine yol açıyor."

Christensen'a göre Türkiye'nin ihracat potansiyelini ve büyümesini güçlendirmesi için makroekonomik istikrardan daha önce hayata geçirmesi gereken unsurlar var.

Bunların başında insan kaynağına ve teknolojiye yatırım yapması geliyor; ki Türkiye bu göstergeler açısından OECD ülkeleri arasında çok geride. Bir diğeri de girişimciliği canlandırarak yapısal ve yasal reformları hayata geçirmesi.

<https://www.insamer.com/tr/marka-ve-piyasa-degerlerine-gore-kuresel-sirketler.html>

MAVİ VATAN'DA BÜYÜK NAKİL

KANUNİ SONDAJ GEMİSİ, TÜRKALİ-1'E 427 TONLUK VANAYI TAKTI

BOP nedir?

BOP(Blowout Preventer)
Kuyu Kontrol Vanası
Derin deniz sondajlarında
deniz tabanına yerleştirilen
en önemli güvenlik
ekipmanıdır.

Özellikleri

Maksimum
çalışma
basıncı
**1034
bar**

Çap
**47.62
cm**

427 ton

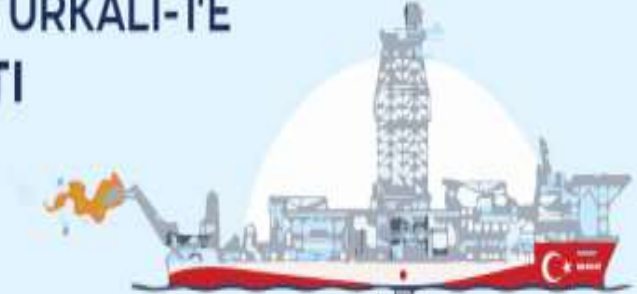

Yaklaşık
7 tankın
toplam
ağırlığına
eşit

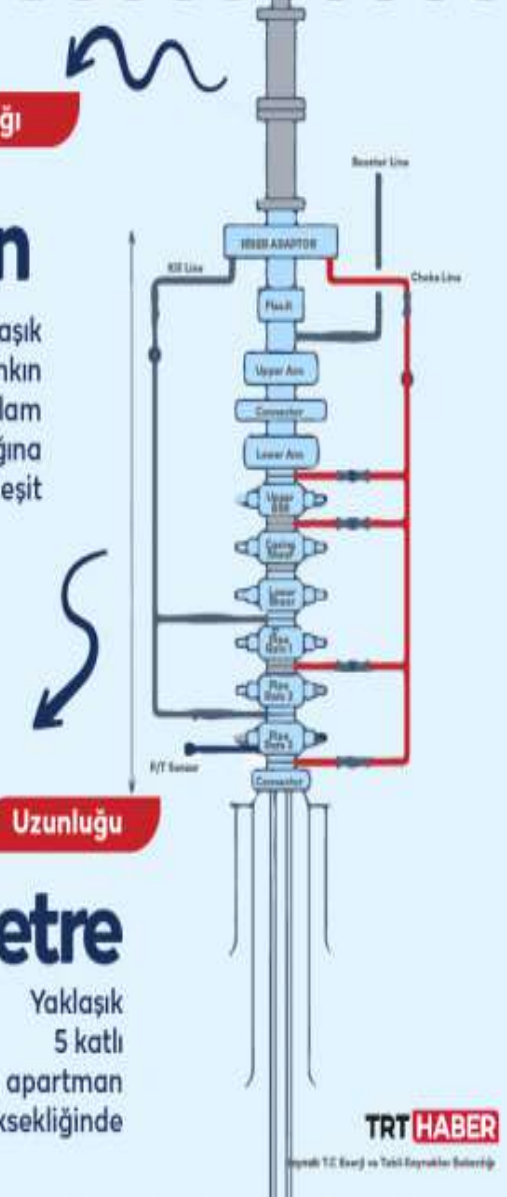
15.07 metre

Yaklaşık
5 katlı
apartman
yüksekliğinde

Ağırlığı

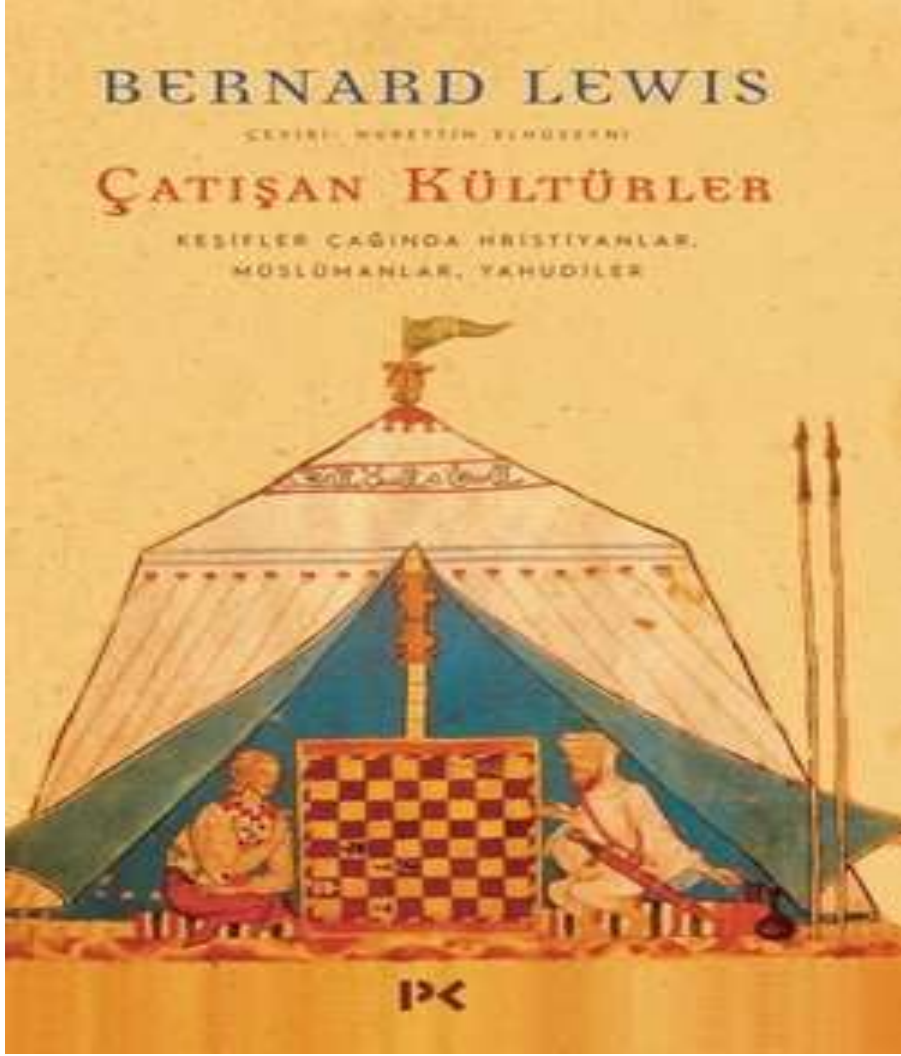
Uzunluğu

TRT HABER

Resmi T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı

<https://www.trthaber.com/haber/infografik/yuzlerce-ton-agirliginda-ekipman-boyle-tasindi-634688.html>

Kitap Tavsiyesi

Günümüzde başka kültürlerin incelenmesini değerli ve önemli kılan birinci neden, onları kendi yaşam koşullarında tanımaksa, ikinci neden de kendi kültürümüzü daha derin ve daha gerçekçi bir biçimde anlamının yolunun öteki kültürleri incelemekten geçmesidir.”

Bernard Lewis tarihçilerin, özellikle de İslam tarihçilerinin “duayen”lerinden biridir. Lewis Müslüman, Hristiyan ve Yahudi kültürlerinin, tarihin belli bir anındaki çatışmasını ele alıyor. İber Yarımadası’ndaki İslam egemenliğinin sona erdiği, Yahudilerin bu topraklardan çıkarıldığı, Amerika’nın keşfedildiği yıl: 1492.

Yazar bu zirve yılda yaşanan ve çığır açan bu üç sürecin birbiriyle ilişkisini, etkileşimlerini ve sonuçlarını tarihsel bir çerçevede zarafet ve bilgelikle inceliyor. Avrupa’yı merkeze alan tarih anlayışını eleştirirken bu kıtanın dünya uygarlığına yaptığı katkıları da görmezden gelmiyor; dogmatizmden uzak, çözümleneci bilimsel anlayışı ve etkileyici üslubuyla bize bir dönemin çarpıcı bir tablosunu çiziyor.